

Teaching Guide				
Identifying Data				2023/24
Subject (*)	Professional Ethics, Legal Framework and Philosophy of Care	Code	661G01016	
Study programme	Grao en Enfermaría			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Second	Obligatory	6
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Ciencias da Saúde			
Coordinador	García Trigo, Beatriz	E-mail	beatriz.trigo1@udc.es	
Lecturers	García Trigo, Beatriz Rumbo Prieto, José María	E-mail	beatriz.trigo1@udc.es jose.maria.rumbo@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal			
General description	The purpose of this subject is achieved that the students, by means of a process of teaching-learning, purchase the basic competitions that allow him know the legal norms of reference in the sanitary field, know the rights and the professional duties and of the users; as well as, purchase the basic skills front the problems, dilemmas and ethical conflicts or bioéticos that can arise in practice of the taken care of infirmary, to take the best decisions allow him an development ethical professional adequate.			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A56	Coñecer a lexislación aplicable e o código ético e deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código europeo de ética e deontoloxía de enfermaría.
A57	Prestar cuidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
A58	Individualizar o cuidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B16	Coñecer e apreciar a diversidade e a multiculturalidade.
B24	Fomentar e aplicar os dereitos fundamentais e a igualdade entre homes e mulleres.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C10	CB2.- Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que solen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

C11	CB3.- Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
C12	CB4.- Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Comprender e aceptar as condicións éticas legais e profesionais que conforman a práctica de enfermaría.	A56 A57	B2 B3 B6	C1 C3 C4 C6 C7 C11
Recoñecer os códigos deontolóxicos da profesión e normas legais de ámbito profesional, así como a lexislación en materia de saúde.	A56 A57 A58	B1 B4 B5 B6 B8 B11 B12 B16 B24	C1 C4 C7 C10 C11
Identificar e xustificar o dereito á dignidade, privacidade, intimidade e confidencialidade das persoas con problemas de saúde.	A56 A57 A58	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 B16 B24	C1 C3 C4 C6 C7 C10 C12
Identificar e defender o dereito á información, á autonomía na toma de decisións do usuario e a súa familia.	A56 A57 A58	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 B16 B24	C1 C3 C4 C6 C7 C10 C11 C12

Interpretar e sintetizar criticamente as fontes de datos e a información que faciliten a libre elección do usuario.	A56 A57 A58	B1 B2 B4 B5 B6 B8 B11 B16 B24	C1 C3 C4 C6 C7 C10
Identificar e utilizar intervencións enfermeiras no marco ético e deontolóxico da enfermaría	A56 A57 A58	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 B16 B24	C1 C3 C4 C6 C7 C10 C11 C12

Contents	
Topic	Sub-topic
1- GENERAL CONSIDERATIONS OF ETHICAL AND MORALS	1.1. Concept of ethics and morality. Evolutionary stages of ethics. 1.2. Ethics and philosophy of care.
2- BIOETHICS AND ITS SPECIFIC PRINCIPLES	2.1. Concept of bioethics. Fundamental principles and bioethical values 2.2. Committees of ethical and bioethics Statement of bioethical problems, dilemmas and conflicts
3- CIVIC ETHICS AND FUNDAMENTAL RIGHTS	3.1. Concept of civic ethics and fundamental rights 3.2. The person 3.3. Universal Declaration of Human Rights
4- INFIRMARY AND ETHICAL PROFESSIONAL	4.1. Deontological code of infirmary 4.2. Exhibition of cases of ethical professional of infirmary
5- ETHICAL AND LEGAL RESPONSIBILITY	5.1. The responsibility and his classes 5.2. Responsibility and quality of the cares 5.3. Right to the information 5.4. Professional secret 5.5. The injuries 5.6 Civil and criminal legal framework for the practice of the profession 5.7. Ethical-legal aspects at the end of life. Practical case
6- ETHICAL DILEMMAS IN THE PRACTICAL PROFESSIONAL	6.1. Protection of minors and incapacitated 6.2. Attention to the patients with AIDS 6.3. The abortion 6.4. Human experimentation 6.5. Other ethical dilemmas. Case studies

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours

Oral presentation	A56 A57 A58 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 C1 C3 C6 C7 C12	2	10	12
Case study	A56 A57 A58 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 B16 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C10 C11 C12	18	38	56
Guest lecture / keynote speech	A56 A57 A58 B2 B3 B5 B6 B8 B12 B16 B24 C3 C4 C6 C7 C11 C12	18	18	36
Document analysis	A56 A57 A58 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 B16 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C10 C11 C12	2	28	30
Mixed objective/subjective test	A56 A57 A58 B2 B3 B6 B8 B11 B12 B16 B24 C1 C4 C10 C11 C12	2	10	12
Personalized attention		4	0	4

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Oral presentation	Actividade na que os estudantes expoñen verbalmente o contido/resultados dos traballos.
Case study	Actividade na que se sitúa os estudantes ante un caso (situación real da actividade profesional). Deben ser capaces de analizar os feitos (habitualmente en grupo) para comprender a situación e desenvolver as accións para resolver o problema.
Guest lecture / keynote speech	Actividade na que o profesor expón de maneira oral e con medios audiovisuais contidos teóricos do programa e a orientación bibliográfica dos mesmos. Durante as clases tamén se requirirá a participación activa do alumnado coa realización de foros de discusión sobre algún tema específico e cuestionarios de coñecementos a través de kahoot.
Document analysis	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Mixed objective/subjective test	Proba escrita con pregunta curta e tipo test para avaliar, fundamentalmente, a aprendizaxe dos contidos teóricos. E resolución páctica dun caso clínico (situación real da actividade profesional). Deben ser capaces de analizar os feitos para comprender a situación e desenvolver as accións para resolver o problema.

Personalized attention	
Methodologies	Description

Case study Mixed objective/subjective test Guest lecture / keynote speech Document analysis	<p>A atención personalizada relacionada coa proba mixta ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia. Farase de forma individualizada, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.</p> <p>A atención personalizada relacionada cas lecturas e os estudos de casos ten como finalidade orientar os estudantes na realización dos mesmos. O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.</p>
---	---

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Case study	A56 A57 A58 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 B12 B16 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C10 C11 C12	<p>The correct resolution of individual and group assignments and case studies developed on the virtual campus and in the classroom will be assessed by the teachers. Attendance, active participation, critical and reflective analysis of the answers to solve the proposed activities will be taken into account.</p> <p>It represents 25% (2.5 points) of the final grade.</p>	25
Oral presentation	A56 A57 A58 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B11 C1 C3 C6 C7 C12	<p>Preparation and defense of a documentary analysis work (individual / group) related to ethical-legal issues of professional practice. The problem presented and the established conclusions, the general reflection, the critical thinking of the group on the case and the justification of the interventions and / or responses through documentary bases, norms and ethical and deontological laws in force will be assessed.</p> <p>It represents 25% (2.5 point) of the final grade.</p>	25
Mixed objective/subjective test	A56 A57 A58 B2 B3 B6 B8 B11 B12 B16 B24 C1 C4 C10 C11 C12	<p>There will be a written test coinciding with the official date of the exam of the subject at the end of the course. The test will consist of short questions, test type and clinical cases, related to the contents of the course. The minimum score required is to answer 75% of the questions correctly.</p> <p>This test will account for 50% (5 points) of the final grade.</p>	50

Assessment comments
<p>Since the content of the subject will be developed by two teachers, the evaluation methodologies can be carried out by each of the two teachers. The application of the percentages in the calculation of the partial and final evaluation, for the overcoming of the subject, will be subject to that each of the methodologies that compute in the evaluation are overcome by the student according to the criteria that establish the educational.</p> <p>* 2nd opportunity. Mixed test 100% of evaluation.</p> <p>* Early opportunity. Mixed test 100% evaluation</p> <p>* Students with partial enrollment: Mixed test 70% and oral presentation of a work 30% (must be presented on the day agreed between the teacher and the student throughout the academic year).</p>

Sources of information

Basic	<p>Vielva Asenjo J. Ética profesional de la Enfermería. 2ª Ed. Bilbao: Editorial Descleé de Brouwer, 2007. Medina Castellano CD. Ética y legislación. 3ª Ed. Madrid: Editorial DAE; 2015. Ruiz de la Cuesta A (coordinador). Bioética y derechos humanos: implicaciones sociales y jurídicas. Sevilla: Editorial Universidad de Sevilla, 2017. Andorno R, Vitulis Ivone (coordinadores). Casos de bioética y derecho. Valencia: Tirant lo blanch ; 2015. Boladeras M (coord.). Bioética del cuidar: ¿Qué significa humanizar la asistencia? Madrid: Tecnos, 2015. Sánchez Caro J, Abellán F. Enfermería y Paciente. Cuestiones prácticas de bioética y derecho sanitario. Granada: Editorial COMARES; 2007. Guillén Velasco RC, Compton García Fuentes CC. Filosofía y práctica de enfermería. México DF: Universidad Nacional Autónoma de México, 2016. Consejo Internacional de Enfermería (CIE). Código deontológico del CIE para la profesión de enfermería. Ginebra (suiza): CIE; 2012. Consejo General de Enfermería (CGE). Código deontológico de la enfermería española. Madrid: CGE; 1989. Boletín Oficial de Galicia (DOG) Boletín Oficial del Estado (BOE)</p>
Complementary	<p>Revista Ética de los cuidados. Hemeroteca de la Fundación IndexDILEMATA: Revista Internacional de éticas aplicadas. Revista Cuadernos de bioética. Asociación Española de Bioética y Ética Médica. Nursing Ethics. SAGE Journals. Veiga Rodríguez, María. El profesional de enfermería ante la planificación anticipada de cuidados. [Tesis Doctoral]. A Coruña: Universidade da Coruña. Departamento de Dereito Público Especial; 2015. Gracia D. Bioética mínima. Madrid: Triacastela; 2019. de la Torre Díaz J (editor). Bioética y ancianidad en una sociedad en cambio. Madrid: Publicaciones de la Universidad Pontificia Comillas, 2015. Feito Grande L. Ética y enfermería. Madrid: San Pablo, 2009. RUC: Repositorio de la Universidade da Coruña DIALNET. Repositorio da Universidade de la Rioja RUNA: Repositorio de saúde (Sergas) Pórtico: Metabuscaador da UDC Bibliosaúde: Biblioteca Virtual do Servizo Galego de Saúde (Sergas)</p>

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Information and Communication Systems in Health Science/661G01004

Bases for the Interpretation of Scientific Knowledge/661G01008

Clinical Placement I/661G01025

Foundations of Nursing/661G01107

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Clinical Nursing (I and II)/661G01012

Clinical Placement II/661G01026

Subjects that continue the syllabus

Final Dissertation/661G01033

Other comments

Esta materia ten en conta as recomendacións de SOSTENIBILIDADE MEDIO AMBIENTE, PERSOA E IGUALDADE DE XENERO:- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos. No caso de que a entrega dos traballos, fose en papel:- Non se empregarán plásticos- Realizaranse impresións a dobre cara- Empregarase papel reciclado- Evitarase a impresión de borradores.- Na realización dos traballos tutelados, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluíndo aquel obtido a través de Internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade.- Teranse en conta os principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.- Atendendo ás distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, nesta materia terase en conta a perspectiva de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista na aula, nos documentos desenvolvidos na materia e nas actividades clínicas realizadas co alumnado.- Traballarase para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas dentro da aula ou no contexto clínico, influíndo na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.- Prestará especial atención en detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.- Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.